

CHUCK BERRY

Van de pioniers van de rock 'n roll reikt de invloed van Chuck Berry op de latere generaties ongetwijfeld het verst. Hij was de man die de gitaarrock vorm gaf. Zowel The Beatles als Rolling Stones zijn in niet geringe mate schatplichtig aan Berry. Ook de Beach Boys (Surfin Safari vermeldt Berry als co-auteur), Bob Dylan (Roy Orbison beweerde ooit dat Chuck Berry de eerste singer-songwriter was) en zowat alle rockgitaristen in de meest uiteenlopende disciplines die niet zelden één van zijn songs coveren op het podium. Op dat podium kent 'The father of rock 'n roll' zijn gelijke niet. De gitaar-intro is een begrip dat door de meester bedacht werd. Berry introduceerde een totaal nieuw geluid in de rock 'n roll scène. Het hamerende pianogetokkel, dat voordien het ritme aangaf, werd enigszins naar de achtergrond verdrongen door zijn vloeiende snarenwerk. Die unieke Berry-sound in combinatie met de bluesy piano van Johnny Johnson vormde wellicht de belangrijkste inspiratiebron voor de latere ontwikkeling van de rock. Welke beginnende en doorwinterde gitarist heeft zich nooit aan 'Johnny Be Goode' vergrepen. Berry kwam vanuit de elektrische gitaargolf van de Chicagoblues aangespoeld. Hij beschreef in 'Maybellene', 'Schooldays', 'Sweet Little Sixteen'... de verzuchtingen van de destijds ontluikende tienersubcultuur. Deze songs met verhalend karakter dreven onveranderlijk op messcherpe inventieve gitaarintro's en ritmische solo's die vijf decennia na datum nog steeds het kloppend hart van de Chuck Berry Show vormen. Binnenkort staat de levende legende in de Lotto Arena in Antwerpen.

• Johnny Johnson

Op 18 oktober 1926 zag Charles Edward Anderson Berry het levenslicht in St. Louis en groeide op in een kroostrijk gezin. De jonge Berry had een voorliefde voor poëzie en bluesmuziek. Hij schoot de hoofdvogel af op de muziekwedstrijd van de plaatselijke school met een uitvoering van 'Confession' The Blues' van Jay McShan, een destijds populaire bigbandleider. Geïnspireerd door dit succes begon hij op een viersnarige gitaar songs na te spelen die hij van de radiostations oppikte, zijn vriend Ira Harris leerde hem op een 'echte gitaar' enkele akkoorden die de basis vormden voor zijn unieke sound. Met deze bagage en een gevarieerd repertoire, dat pendelde tussen blues, calypso en country, schuimde Berry in 1952 het clubcircuit van oostelijk St. Louis af. Al snel kwam Berry er achter dat de zwarte clubbezoekers naast blues ook zijn humoristische hillbillyshow apprecieerden. In 1954 lijfde hij het combo van pianist Johnny Johnson in als zijn vaste begeleidingsband, eerder verving Berry de saxofonist bij Sir Johns Trio. Meteen werd het vertimmerde trio de topattractie van de plaatselijke clubs. concertgangers. Eigenlijk nam lepe Chuck de piano-akkoorden van Johnson over die hij handig omsmeedde voor zijn op aangepaste bluesschema's gebaseerde snarenspel. Ook zijn befaamde intro's stammen uit de pianowereld. Deze elementen vormden samen met de jeugdige

rockpoëzie een sterke basis voor de typische Berry-sound.

Johnny Johnson zou zo'n twintig jaar Berry muzikaal assisteren op de 88 ivoren toetsen en in niet geringe mate inspireren. Een beetje het verhaal van Elvis en Otis Blackwell.

• Chess

Berry's ambitie reikte verder dan het clubcircuit; hij wou zijn eigen songs opnemen.

Een jaar later ontmoette hij Muddy Waters, samen met T-Bone Waker, Nat 'King' Cole en Louis Jordan, één van zijn grote idolen, in een club in Chicago. Waters bemiddelde bij zijn platenbaas Leonard Chess die wel iets zag in 'Ida Red' of was het 'Ida May' van de demo die Berry in allerijl in elkaar geknutseld had en regelde een opnamesessie. De titel werd veranderd in 'Maybellene'.

21 mei 1955 rock 'n roll was een feit. 'Maybellene' (Chess 1604) steunt enigszins op de melodie van 'Ida Red', een oude countrysong die Roy Acuff in 1939 voor Okeh inblikte. Maar 'Maybellene' toont een modernere benadering. De frustraties die Berry in de swingende rocker bezingt handelen eerder over autowegen en snelle wagens dan over liefde voor een vrouw. "Rainwater runnin' all under my hood I knew it was doin' my motor good."

Hoe dan ook in de zomer van '55 bereikte de song de eerste plaats op de R&B lijst en strandde op de vijfde plaats van de pophitparade. De aanstekelijke gitaarsound en vloeiende voordracht op de opgewekte ritmiek van 'Maybellene' geënt vormde de perfecte blauwdruk voor een reeks indrukwekkende opvolgers. De song tilde Chess uit het zwarte R&B ghetto en had een grote impact op blanke tieners en hillbilly-muzikanten uit het zuiden. De nationaal nog vrij onbekende Elvis Presley nam 'Maybellene' onverwijld op in zijn setlist.

Eigenlijk was Berry de zwarte tegenhanger van Elvis. Countryboy Elvis klonk min of meer als een zwarte zanger en Berry's met hillbilliecountry en trefzekere verhaaltjes geïnfecteerde rock 'n roll ging er moeiteloos in bij de blanke muzikliefhebber. Met zijn passages in films als 'Rock! Rock! Rock!', 'Go Johnny Go' en 'Mister Rock 'n' Roll' groeide 'the brown eyed handsome man' tot een absolute superster uit.

De hits volgen elkaar in ijtempo op. 'Roll Over Beethoven', 'Rock And Roll Music', 'Schooldays', 'Sweet Little Sixteen', 'Carol' en uiteraard 'Johnny Be Goode' (geschreven naar en voor zijn pianist Johnny Johnson).

Deze herkenbare rockers en minder bekend werk worden later gretig opgepikt door The Beatles en Rolling Stones. Dat komt Berry goed uit als hij in '64 na twee jaar gevangenis voor vermeend pooierschap terug de draad opneemt. Door de hernieuwde belangstelling, aangewakkerd door de talloze covers van zijn oud werk overleeft hij moeiteloos de Britse beatinvasie. Hij gaat zelfs op tournee in Europa waarbij hij zijn beruchte 'duckwalk' met brio opvoert. 'No Particular Place To Go', 'You Never Can Tell' en 'Nadine' prijken in de hitparade.

● Hail! Hail! Rock 'n Roll

In de tweede helft van de jaren zestig komt er blijkbaar een einde aan de creativiteit en beperkt Berry zich vooral tot bewerkingen van zijn oudere nummers. Eigenaardig genoeg scoort hij in '72 met het nogal knullige 'My Ding-A-Ling' dat zowel in Europa als de Verenigde Staten de hitlijsten aanvoert. Perikelen met justitie en belastingcontroleur leiden opnieuw tot een verblijf achter de tralies eind jaren zeventig. De angstvallige stilte rond de rockpionier wordt in '87 doorbroken met de publicatie van zijn boek 'Chuck Berry, de autobiografie' en 'Hail! Hail! Rock 'n Roll'. Een rockumentaire opgezet door fervente bewonderaar Keith Richards als verjaardagscadeau voor de zestigjarige Berry. Naast Keith flankeren Eric Clapton, Linda Ronstadt en Etta James het feestvarken.

In de jaren negentig blijft de man in het nieuws, helaas niet omwille van zijn artistieke prestaties. Schandalen alom, drugsbezit en misbruik van minderjarigen. Hij blijft toeren en in '97 gaf de inmiddels 70-jarige gitarist in het zog van die andere 'Legends of Rock 'n Roll', Little Richard en Bo Diddley, een aanvaardbare show. Hoewel, zijn onverdraagbare karakter zette bijwijlen een domper op de feestvreugde met enkele onderbrekingen. Telkens als meneer Berry iets niet aanstond legde hij resoluut de show stil. Maar de flamboyante veteraan herpakte zich met een verschroeiende eindspurt en danste nog probleemloos de duckwalk. Of het ondertussen 81-jarige fenomeen dit bravourestuk in de Lotto Arena nog zal opvoeren is eerder twijfelachtig. Eén ding staat echter onwrikbaar vast, niemand speelt Berry als Berry en zijn oeuvre is vijftig jaar na datum nog lang niet aan vervanging toe. "All of Chuck's children are out there playing his licks" zong Bob Seger destijds niet voor niets in 'Rock 'n Roll Never Forgets'. In dit geval een bijzonder accurate vaststelling, twee van Chucks kinderen staan overigens met vader op het podium tijdens de Europese tournee.

Cis Van Looy

Chuck Berry donderdag 15 november Lotto Arena Antwerpen

Meer info:

www.lottoarena.be

www.sportpaleis.be

Chuck Berry zondag 18 november 013 Tilburg (uitverkocht)

Selectieve discografie:

Op Chess Records:

1957: Rock! Rock! Rock'

1958: After School Session, One Dozen Berries,

1959: Chuck Berry Is On Top
1960: Rockin 'At The Hops
1961: New Juke Box Hits
1962: Chuck Berry Twist
1963: Chuck Berry On Stage
1964: St Louis To Liverpool, The Latest, The Greatest
1965: Chuck Berry in London, Fresh Berry's
1970: Back Home
1971: Home Again , San Francisco Dues 1972: The London Sessions
1973: Bio
1975: Chuck Berry 75

Op Mercury:

1967: Live At Fillmore Auditorium (met Steve Miller Band), Chuck Berry's In Memphis
1968: From St. Louis To Frisco
1969: Concerto In Be Goode

Op Philips:

1973: Back In The U.S.A.

Op Atco:

1979: Rock It

Op MCA:

1987: Hail! Hail! Rock 'n Roll (eveneens op dvd)

• Compilaties:

Er verschenen talrijke al dan niet geslaagde compilaties op vinyl waarvan vooral de reeks dubbelalbums 'The Golden Decade vol 1 tot 3' en' de dubbelaar 'The Great Twenty Eight' het opsporen waard. Tussen de talloze 'Greatest Hits' en 'Best of' vormt vooral 'The Chess Box (3cd's) een aanvaardbaar alternatief voor de 'Golden Decade- reeks'. De uit 2000 daterende 50 tracks tellende dubbel-cd 'Anthology' (Chess) is eveneens een absolute aanrader.